

Kontrola w sprawie odstrzału żubrów

2017-01-11

Dyrektor generalny Lasów Państwowych zdecydował o kontroli wszystkich przypadków eliminacji żubrów w Nadleśnictwie Borki w latach 2012–2016. Oznacza to, że do czasu zakończenia kontroli, czyli do 31 stycznia 2017 r., nadleśnictwo nie będzie sprzedawało praw do odstrzału żubrów. Jeśli w tym czasie zajdzie potrzeba eliminacji wybranych osobników ze względów sanitarnych, dokonają jej nieodpłatnie uprawnieni do tego pracownicy Lasów Państwowych.

Kontrola dotyczy Nadleśnictwa Borki, ponieważ to tam na ogół przewożone są te osobniki z zamkniętych hodowli, rezerwatów i zagrod pokazowych w Polsce, które w ocenie komisji złożonych z naukowców i specjalistów muszą zostać wyeliminowane. W hodowlach, w przeciwieństwie do stad wolno żyjących, nie wykonuje się odstrzałów, tymczasem Nadleśnictwo Borki ma odpowiednie warunki i doświadczenie, by przeprowadzać to w sposób jak najbardziej sprawny i humanitarny. Wszystkie odstrzały realizowane są za zgodą Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, przez osoby do tego uprawnione i zgodnie z przepisami – wykonują one to zadanie albo na zlecenie nadleśnictwa, albo płacąc mu za taką możliwość (wówczas uzyskane w ten sposób środki przeznaczane są na koszty utrzymania stada w Puszczy Boreckiej). Odstrzały nie są polowaniem – eliminowane są konkretne, wskazane żubry, wcześniej oddzielone od stada, a całość odbywa się pod nadzorem pracownika nadleśnictwa, pełniącego w razie potrzeby rolę dodatkowego strzelca. Dzięki profesjonalnemu podejściu nigdy w Borkach nie zdarzyło się, by przeznaczony do zabicia żubr został ranny i uciekał lub był narażony na niepotrzebne cierpienie.

Żubry w Polsce na początku XX wieku były gatunkiem praktycznie wymarłym. Staraniem naukowców, przyrodników i leśników odtworzono ich populację na bazie tylko siedmiu osobników ocalałych w hodowlach (stąd charakterystyczne dla chowu wsobnego problemy m.in. z odpornością). Dziś w Polsce żyje już blisko 1600 żubrów, z czego ogromna większość – ponad 1300 – w stadach wolno żyjących, a pozostałe w zamkniętych hodowlach, rezerwach i zagrodach pokazowych. Żubry są w Polsce gatunkiem objętym ochroną ścisłą. Eliminacja pojedynczych osobników jest możliwa tylko wtedy, jeśli podyktowane jest to interesem całej populacji, a odpowiednią zgodę wyda Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Uzasadnieniem do odstrzału jest m.in. choroba zakaźna (np. gruźlica jest u żubrów nieuleczalna przy obecnym stanie wiedzy naukowej), niekorzystny genotyp, obrażenia lub inne objawy wpływające na zbyt słabą kondycję danego żubra, by mógł on być zaakceptowany przez stado, a także zbyt duża liczebność stada, które nie jest w stanie wyżywić się na danym terenie. Takie oceny i rekomendacje dokonywane są przez komisje złożone z naukowców i specjalistów. Odstrzały są prowadzone zarówno w stadach na terenie parków narodowych, jak i jednostek Lasów Państwowych.

Większość stad polskich żubrów, zarówno żyjących na wolności jak i w hodowlach, bytuje na terenach Lasów Państwowych i znajduje się pod opieką poszczególnych nadleśnictw. Środki Lasów są głównym obok funduszy unijnych źródłem finansowania ochrony i odtwarzania populacji żubra w Polsce.

